

علوم و فنون ادبی

۱- عنوان «ادیبالممالکی» متعلق به چه کسی است؟ وی این عنوان را از جانب چه کسی دریافت کرد؟

- (۱) فتحعلی خان صبای کاشانی - فتحعلی شاه
(۲) میرزا محمد صادق امیری - مظفرالدین شاه
(۳) فتحعلی خان صبای کاشانی - مظفرالدین شاه
(۴) میرزا محمد صادق امیری - فتحعلی شاه

۲- فروغی بسطامی در سرایش کدام قالب سرآمد بود و در این نوع شعر مقلد چه کسانی است؟

- (۱) قصیده‌سرایی - شاعران سبک عراقی
(۲) داستان‌سرایی - شاعران دوره خراسانی
(۳) غزل‌سرایی - شاعران سبک عراقی
(۴) حماسه‌سرایی - شاعران دوره خراسانی

۳- پدیدآورنده تمام آثار در کمانک مقابله آن درست آمده است، به جز..... .

- (۱) تاریخ تطور نظم فارسی (ملک‌الشعرای بهار) - چرند و پرند (دهخدا)
(۲) سه تابلوی مریم (میرزاده عشقی) - سبک‌شناسی (ملک‌الشعرای بهار)
(۳) سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی (جیمز موریه) - شمس‌الدین و قمر (میرزا حسن خان بدیع)
(۴) داستان باستان (محمدباقر میرزا خسروی) - ایده‌آل (میرزاده عشقی)

۴- پدیدآورنده چند اثر در برابر آن درست آمده است؟

«خداوندانه (صبای کاشانی) - گنجینه نشاط (نشاط اصفهانی) - منشأة (ادیبالممالک فراهانی) - شمس و طغرا (میرزا حبیب اصفهانی) - قطعه قلب مادر (ایرج میرزا) - روزنامه مجلس (محمدتقی بهار) - تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ناظم‌الاسلام کرمانی) - تاریخ بیداری ایرانیان (ملک‌الشعرای بهار)»

- (۱) سه
(۲) هشت
(۳) پنج
(۴) شش

۵- توضیح مقابله کدام روزنامه دوره بیداری نادرست است؟

- (۱) سروش: روزنامه‌ای بود که میرزا جهانگیرخان در استانبول به کمک دهخدا منتشر می‌کرد.
(۲) بهار: نشریه‌ای است که میرزا یوسف‌خان اعتمادی آشتیانی در سال‌های مشروطه و در دوره بیداری منتشر می‌کرد.
(۳) نسیم شمال: روزنامه‌ای که در رشت توسط سیداشرف‌الدین گیلانی به هدف بیداری مردم و به زبان ساده منتشر می‌شد و خوانندگانش در تهران از رشت بیشتر بودند.
(۴) قرن بیستم: روزنامه‌ای است متعلق به میرزاده عشقی، او در این روزنامه با هدف بیداری مردم به افشاری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان می‌پرداخت.

۶- توضیح کدام گزینه درباره شخصیت مقابله آن نادرست است؟

- (۱) در سبک خراسانی و با زبانی حماسی شعر می‌سرود و با ادبیات کهن آشناشی داشت. (ملک‌الشعرای بهار)
(۲) در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده مهارت بسیار داشت، وی مبدع ترجمه منظوم است. (ایرج میرزا)
(۳) پیش از این نویسنده، سبک نویسنده‌گان فارسی با تکلف و تصنیع همراه بود، او با تغییر سبک در نگارش تکلف در نثر را از بین برداشت.
(۴) وی مقلد جمال‌زاده و هدایت در ساده‌نویسی و صاحب بزرگ‌ترین لغتنامه زبان فارسی است. (دهخدا)

۷- چند مورد از مفاهیم زیر مورد توجه شاعران دوره بیداری نبوذه است؟

«وطن / قانون خواهی / توجه به حقوق زنان / ترجیح آثار ادبیات پایداری جهان / بازتاب متون حماسی در شعر دوره بیداری / برانگیختن احساسات ملی و میهنه / مبارزه با استبداد و استعمار / انتقاد از نابسامانی‌ها»

- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۸- پایه‌های آوایی کدامیک از ابیات زیر را می‌توان به دو شکل جدا کرد؟

- لبش شـکـرـفـروـشـ جـوـیـ شـیرـ است
دـیـ وـ فـرـداـشـ نـقـدـ اـمـ رـوزـ است
گـنـجـ بـوـدـ اوـ درـ خـرـابـیـ زـانـ نـشـستـ
درـ چـشمـ دـلـ نـیـاـیدـ چـیـزـ کـهـ مـغـزـ جـانـ است
- (۱) چـهـ رـخـسـارـهـ کـهـ اـزـ بـدرـ مـنـیـرـ است
(۲) هـرـ کـهـ رـاـ ذـرـهـ اـزـ اـیـنـ سـوـزـ است
(۳) گـنـجـ درـ جـایـ خـرـابـ اـولـیـ تـرـ است
(۴) تـاـ چـشـمـ بـرـ نـدـوـزـیـ اـزـ هـرـ چـهـ درـ جـهـانـ است

۹- وزن کدام مصraع در مقابله آن نادرست است؟

- (۱) هنگام صبور آمد، ای همنفسان خیزید: مستفعل مفعولن مست فعل مفعولن
(۲) چـهـ مـیـ گـوـیـمـ کـهـ عـالـیـ صـدـ هـزـارـ: مـفـاعـیـلـ مـفـاعـیـلـ فـعـولـ

- (۳) عمری در آن میانه چ بودم به نیستی: مستفعلن مفاعلن مست فعلن مفاعلن
(۴) موییم گرفت و در صف دردی کشان کشید: مفعولن فاعلات مفاعيل فاعلن

۱۰- همه بیت‌ها به جز گزینه دارای وزن یکسانی هستند.

- دلـقـ وـ تـسـبـیـحـشـانـ شـوـدـ زـنـارـ
غـارـتـگـرـ صـدـ هـزارـ دـینـدارـ
ازـ سـرـ گـیـ رـمـ،ـ زـهـیـ سـرـ وـ کـارـ
اـکـنـونـ مـنـ وـ پـشـتـ دـسـتـ وـ دـیـوارـ
- (۱) گـرـ بـرـآـنـدـ یـکـ نـفـسـ بـیـ دـوـسـتـ
(۲) یـکـ مـاـوـیـ زـلـفـ کـافـرـ تـوـ
(۳) درـ عـشـقـ تـوـ کـارـ خـوـیـشـ هـرـ رـوزـ
(۴) آـنـ شـدـ کـهـ زـ وـصـلـ تـوـ زـدـ لـافـ

۱۱- وزن عروضی بیت «دلا حذر کن از این خاکدان مردم خوار / که دیو هست در او بس عزیز و مردم خوار» با کدام بیت یکسان است؟

حجاب تو تویی از پیش بردار
واز تو جهان پر است و جهان از تو بی خبر
وقت سحر ز عشق گل بل نعره زن نگر
و گر پروردم بنده پروری رسداش

- (۱) قدم در نه اگر مردی در این کار
(۲) ای در درون جانم و جان از تو بی خبر
(۳) باد شمال می رسد، جلوه نسترن نگر
(۴) اگر دلم بیارد یار، دلبری رسداش

۱۲- پایه‌های آوایی همه ایات زیر را می توان به دو صورت جدا کرد، به جز

برتر ز ضمیر دل و اندیشه جان است
جان بر همه چیز کامران است
چو پیدا شد جهان اندر جهان است
یعنی که سپند عاشقان است

- (۱) بیرون ز صفات خرد و دانش و عقل است
(۲) تاعشق تو در میان جان است
(۳) زهی کان مه نهان اندر نهان است
(۴) گفتی که دلت بسوی در عشق

۱۳- تقطیع هجایی و ارکان مصراعی از بیت زیر در کدام گزینه درست است؟

هرچه بودش ز بیش و کم برسید

«عقل را در رهت قدم برسید

- (۱) - ل - / ل - ل - / ل -
(۲) - ل - / ل - ل - / ل -
(۳) - ل - / ل - ل - / ل -
(۴) - ل - / ل - ل - / ل -

۱۴- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

سرسبزی و شیرینگی وصف خط و خال تو
زخم زیر پرده پنهان می خورم
گریک خروس از دل پر غم برآورم
بر گنج عشق جان کسی کامگار کو؟

- (۱) ای جلوه گر عالم، طاووس جمال تو
(۲) تیر عشقت بر دل و جان می خورم
(۳) در بحر نیلی فلک افتاد هزار جوش
(۴) در کنج اعتکاف دلی بربار کو

۱۵- وزن کدام بیت با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

در پرده راز خود نهان باش
قبله سرگشتگان کوی تو بس
صد توبه به یک کرشمه بشکست
در کشتن و سوختن حسن باش

- (۱) گر مرد رهی چو رهروان باش
(۲) آفتاب عاشقان روی تو بس
(۳) بیچاره دلم ز نرگشش مست
(۴) مانند حسین برسیدار

۱۶- وزن کدام یک از ایات زیر ناهمن است؟

چشم از آن است خوش که آن همه دستان خوش است
حیرت جان است و سودای دل است
عشق روی تو پشت جان بشکست
که هر دو بر من مسکین حرام است

- (۱) چشم خوشش مست نیست لیک چو مستان خوش است
(۲) سر عشقت مشکلی بس مشکل است
(۳) حسن روی تو رونق جهان بشکست
(۴) ره می خانه و مسجد کدام است؟

۱۷- جناس در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

زانکه اصلی است اصل گوهر ما
لا جرم بala گرفته کار ما
تخم نیکی نیک می کارد به ما
اثری چون نماند باما ماما

- (۱) مابه پری پریم سوی فلک
(۲) از کرم بنواخت مارا یار ما
(۳) باز یارم میل یاری می کند
(۴) مانه مائیم و ما همه اوئیم

۱۸- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بناه نبات در مهد زمین بپورد.

(۲) حدیث سعدی که همچون شکر می خورند و رقعه منشأتش که چون کاغذ زر می برند.

(۳) سنگ سراچه دل به الماس آبدیده می سفتم و این بیت‌ها مناسب حال خود می گفتم.

(۴) آزدن دوستان خلاف راه صواب است و نقض رأی اولو الباب.

۱۹- در کدام بیت، جناس همسان (تام) دیده نمی‌شود؟

نشنوندش که دیده ها باز است
صاحب‌نظران را غم میگانند و خویش
آن روز که از عمل بیفتی بینی [بروت= مجازاً کبر و غرور]
مرده دل از زنده نگیرد به گوش

۲۰- در کدام بیت، همه آرایه‌های «جناس ناهمسان - موازن» - واژه‌آرایی «دیده می‌شود؟

برخاستی و به دیدن زنده بشدیم
گر بر سر بوریا نشیند شاید
ور دست نگیری همه عالم چاه است
کاین بار شکار شیر و جنگ مغول است

۱) خفتی و به خفتت پراکنده شدیم

۲) سلطان که به منزل گدايان آيد

۳) گر راه نمایی همه عالم راه است

۴) این بار نه بانگ چنگ و نای و دهل است

۲۱- در ایات کدام گزینه «اشتقاق» دیده می‌شود؟

دیده‌ام دیده مگر نور ز انوار شما
گر خریدار بود بر سر بازار شما
تا ابد لطف خدا باد نگهدار شما
قادرم گر همه عالم کنم ایشار شما

(۳) الف - پ (۴) ب - ت

الف) چشم من روی شما هم به شما می‌بیند

ب) دو جهان را بفروشیم به یک جرعه می

پ) بزم عشق است و شما عاشق سرمست مدام

ت) جان چه باشد که کنم در قدمت ایشان

(۱) الف - ب (۲) ب - پ

۲۲- ایات کدام گزینه به لحاظ داشتن آرایه‌های «اشتقاق - ترصیع - جناس ناهمسان - واژه‌آرایی - جناس ناهمسان» مرتب شده‌اند؟
پس قیمت سنگ و لعل یکسان بودی
هر چند که غایبی فراموش نهای
عاقل آن است که اندیشه کند پایان را
این پنج روزه عمر که مرگ از قفای اوست
نه عذرآوران را براند به جور

(۳) ث - پ - الف - ب - ت (۴) پ - ث - ب - الف - ت

الف) گر سنگ همه لعل بدخشان بودی

ب) ای سرو روان و راحبت نفس و روان

پ) طلب منصب فانی نکند صاحب عقل

ت) بگذار هرچه داری و بگذر که هیچ نیست

ث) نه گردن کشان را بگیرد به فور

(۱) ب - الف - پ - ث - ت (۲) الف - پ - ت - ب - ث

۲۳- نوع سجع به کار رفته در دو جمله پایانی زیر در قافیه کدام بیت دیده می‌شود؟
«به حکم ضرورت سخن گفتم و تفرج کنان بیرون رفتم و در فعل ریبع که صولت برد آرمیده بود و ایام دولت ورد رسیده.»

ور این است توقيع فرمان اوست

(۱) گر آنس است منشور احسان اوست

گروهی بر آتش برد ز آب نیل

(۲) گلستان کند آتشی بر خلیل

که ملکش قدیم است و ذاتش غنی

(۳) مـر او را رسـد کـرـیـمـا و منـیـ

گـلـاه سـعادـت يـکـیـ بـرـ سـرـش

(۴) کـلـاه سـعادـت يـکـیـ بـرـ سـرـش

کـهـ بـهـ شـمـشـیـرـ مـیـسـرـ نـشـودـ سـلـطـانـ رـاـ
نوـشـ مـیـ خـواـهـیـ هـلاـ گـرـ پـایـ دـارـ نـیـشـ دـارـ
نـهـ چـونـ پـایـ مـلـخـ بـاشـدـ زـ مـورـیـ
همـچـنـانـ مـوـنـسـ الـهـیـ شـدـ

(۱) گـیـجـ آـزادـیـ وـ کـنـجـ قـنـاعـتـ مـلـکـیـ اـسـتـ

(۲) خـمـرـ دـنـیـاـ بـاـ خـمـارـ وـ گـلـ بـهـ خـارـ آـمـیـختـهـ اـسـتـ

(۳) اـگـرـ بـرـیـانـ کـنـدـ بـهـ رـامـ گـورـیـ

(۴) یـونـسـ اـنـدرـ دـهـانـ مـاهـیـ شـدـ

۲۴- در کدام گزینه، تعدد جناس ناهمسان دیده می‌شود؟

۱) گـیـجـ آـزادـیـ وـ کـنـجـ قـنـاعـتـ مـلـکـیـ اـسـتـ

۲) خـمـرـ دـنـیـاـ بـاـ خـمـارـ وـ گـلـ بـهـ خـارـ آـمـیـختـهـ اـسـتـ

۳) اـگـرـ بـرـیـانـ کـنـدـ بـهـ رـامـ گـورـیـ

۴) یـونـسـ اـنـدرـ دـهـانـ مـاهـیـ شـدـ

۲۵- در کدام گزینه موازن دیده می‌شود؟

۱) هـمـ زـلـفـ تـوـ تـوبـهـ هـاـ شـكـسـتـهـ

۲) کـسـ گـرـ قـمـرـ نـشـانـ نـدـادـهـ اـسـتـ

۳) چـونـ خـواـسـتـ نـهـادـ پـایـ اـزـ خـطـ

۴) مشـکـیـ کـهـ بـرـ خـطـ تـوـ گـرـدـیـ اـسـتـ